# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 6ης Ιουλίου 2000 *

Στην υπόθεση C-73/99,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Sozialgericht Münster (Γερμανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

**Viktor Movrin**

και

**Landesversicherungsanstalt Westfalen,**

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία της Συνθήκης ΕΚ και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen, C. Gulmann, J.-P. Puissochet και B. Σκουρή, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs,
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο V. Movrin, εκπροσωπούμενος από τον G. Hesen, δικηγόρο Aachen,

— ο Landesversicherungsanstalt Westfalen, εκπροσωπούμενη από τον J. Försterling, διευθυντή του,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους W.-D. Plessing, Ministerialrat στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και C.-D. Quassowski, Regierungsdirektor στο ίδιο Υπουργείο,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον P. Hillenkamp, νομικό σύμβουλο επικουρούμενο από τον R. Karpenstein, δικηγόρο Αμβούργου,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του V. Movrin, της Γερμανικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 13ης Ιανουαρίου 2000,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Μαρτίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Με διάταξη της 26ης Ιανουαρίου 1999, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Μαρτίου του ίδιου έτους, το Sozialgericht Münster υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), ερώτημα ως προς την ερμηνεία της Συνθήκης ΕΚ και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1408/71).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο δίκης μεταξύ του V. Movrin, Ολλανδού υπηκόου, κατοίκου Κάτω Χωρών, και του Landesversicherungsanstalt Westfalen (ασφαλιστικού φορέα του ομόσπονδου κράτους της Βεστφαλίας, στο εξής: LVA),

σχετικά με την άρνηση του φορέα αυτού να χορηγήσει στον πρώτο επίδομα προοριζόμενο να συμβάλει στην κάλυψη των εισφορών του στο σύστημα υποχρεωτικής ασφαλίσεως ασθενείας στις Κάτω Χώρες.

## Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

3 Κατά το άρθρο 1, στοιχείο κ', του κανονισμού 1408/71:

«Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού:

(...)

κ) ως "παροχή" και "σύνταξη" νοείται κάθε παροχή και σύνταξη, περιλαμβανομένων και όλων των τμημάτων τους που βαρύνουν το Δημόσιο Ταμείο, οι προσαυξήσεις αναπροσαρμογής ή τα συμπληρωματικά επιδόματα υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του τίτλου ΙΙΙ, επίσης οι εφ' άπαξ παροχές, οι οποίες δύνανται να υποκαταστήσουν τις συντάξεις, καθώς και οι καταβολές που πραγματοποιούνται λόγω επιστροφής εισφορών».

4 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 ορίζει:

«Τα πρόσωπα που κατοικούν στο έδαφος ενός από τα Κράτη μέλη και για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού, υπόκεινται στις υποχρεώσεις και

απολαύουν των δικαιωμάτων που απορρέουν από την νομοθεσία κάθε κράτους μέλους υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του, υπό την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού.»

5 Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1408/71:

«Εκτός αν ο παρών κανονισμός προβλέπει άλλως, οι εις χρήμα παροχές αναπηρίας, γήρατος ή επιζώντων, οι συντάξεις εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικής ασθενείας και τα επιδόματα θανάτου που αποκτώνται δυνάμει της νομοθεσίας ενός ή περισσοτέρων Κρατών μελών δεν δύνανται να υποστούν καμία μείωση, τροποποίηση, αναστολή, κατάργηση, κατάσχεση επειδή ο δικαιούχος κατοικεί στο έδαφος Κράτους μέλους άλλου από εκείνο, όπου ευρίσκεται ο φορέας οφειλέτης.»

6 Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού 1408/71, που υπάγεται στο τιτλοφορούμενο «Ασθένεια και μητρότητα» κεφάλαιο 1, του τίτλου ΙΙΙ:

«Ο δικαιούχος συντάξεων οφειλομένων κατά τη νομοθεσία δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών, μεταξύ των οποίων είναι και εκείνη του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί και ο οποίος — λαμβανομένων υπ' όψη, κατά περίπτωση, των διατάξεων του άρθρου 18 και του παραρτήματος VI — δικαιούται παροχών δυνάμει της νομοθεσίας του τελευταίου αυτού κράτους μέλους, καθώς και τα μέλη της οικογενείας του, λαμβάνουν τις παροχές αυτές από τον φορέα του τόπου κατοικίας και εις βάρος αυτού, σαν να εδικαιούτο συντάξεως ο ενδιαφερόμενος δυνάμει μόνο της νομοθεσίας του τελευταίου αυτού κράτους μέλους.»

7 Κατά το άρθρο 33, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού που υπάγεται στο ίδιο κεφάλαιο:

«Ο φορέας κράτους μέλους που οφείλει την καταβολή συντάξεως, αν η ισχύουσα γι' αυτόν νομοθεσία προβλέπει κρατήσεις εισφορών εις βάρος του δικαιούχου συντάξεως για την κάλυψη των παροχών ασθένειας και μητρότητας, εξουσιοδοτείται να προβαίνει στις κρατήσεις αυτές υπολογιζόμενες σύμφωνα με την εν λόγω νομοθεσία επί του ποσού της οφειλομένης παρ' αυτού συντάξεως, κατά το μέτρο που οι καταβαλλόμενες δυνάμει των άρθρων 27, 28, 29, 31 και 32 παροχές βαρύνουν φορέα του προαναφερθέντος κράτους μέλους.»

**Η εθνική ρύθμιση**

8 Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο e, του Sozialgesetzbuch Erstes Buch (κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως, βιβλίο I, στο εξής: SGB I), οι προσαυξήσεις για την κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας αποτελούν παροχές της εκ του νόμου συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως.

9 Κατά το άρθρο 249 a του Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως, βιβλίο V, στο εξής: SGB V):

«Τα υποχρεωτικώς ασφαλισμένα πρόσωπα (στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας) που λαμβάνουν σύνταξη καταβαλλόμενη από το εκ του νόμου σύστημα συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως και οι φορείς συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως βαρύνονται κατά το ήμισυ με τις εισφορές, οι οποίες υπολογίζονται αναλόγως της συντάξεως.»

10 Το άρθρο 255, παράγραφος 1, του SGB V έχει ως εξής:

«Οι φορείς συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως παρακρατούν τις εισφορές για σύνταξη που βαρύνουν τους υπαγομένους στο υποχρεωτικό σύστημα ασφαλίσεως (ασθενείας) κατά την πληρωμή της συντάξεως και τις καταβάλλουν μαζί τις εισφορές που βαρύνουν τους εν λόγω φορείς στο Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (ομοσπονδιακό φορέα ασφαλίσεως μισθωτών) για τα ταμεία ασφαλίσεως ασθενείας εξαιρουμένων των αγροτικών ταμείων ασφαλίσεως ασθενείας.»

11 Το άρθρο 106, παράγραφος 1, του Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως, βιβλίο VI, στο εξής: SGB VI) όπως έχει εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης, ορίζει:

«Οι συνταξιούχοι που έχουν ασφαλιστεί προαιρετικά στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας ή σε επιχείρηση ασφαλίσεως ασθενείας υποκειμένη στον έλεγχο των αρμοδίων γερμανικών αρχών λαμβάνουν, επιπλέον της συντάξεως, επίδομα που προορίζεται να συμβάλει στην κάλυψη των δαπανών ασφαλίσεως ασθενείας. Η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή αν οι ενδιαφερόμενοι υπάγονται υποχρεωτικά στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας.»

12 Το άρθρο 106, παράγραφος 2, του SGB VI, όπως ίσχυε στις 31 Δεκεμβρίου 1996, όριζε:

«Το μηνιαίο επίδομα ισούται με το ποσό της εισφοράς ασφαλίσεως ασθενείας που βαρύνει τον φορέα συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως για τους συνταξιούχους που υπάγονται υποχρεωτικώς στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας.

Περιορίζεται στο ήμισυ των πραγματικών δαπανών ασφαλίσεως ασθενείας. Οσάκις οι συνταξιούχοι λαμβάνουν πλείονες συντάξεις, οι φορείς συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως καταβάλλουν περιορισμένο επίδομα κατ' αναλογία του ποσού των συντάξεων. Το εν λόγω επίδομα μπορεί επίσης να καταβάλλεται υπό τη μορφή ενιαίου ποσού που προστίθεται σε κάποια από τις συντάξεις.»

13 Το άρθρο 106, παράγραφος 2, του SGB VI, όπως ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 1997, ορίζει:

«Το μηνιαίο επίδομα ισούται με το ήμισυ του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του μέσου γενικού συντελεστή εισφοράς του ταμείου ασφαλίσεως ασθενείας στο ποσό της συντάξεως. Ο συντελεστής αυτός καθορίζεται την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους από το ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας κατά τρόπο ενιαίο για όλη την ομοσπονδιακή επικράτεια. Στρογγυλοποιείται σε έναν αριθμό μετά την υποδιαστολή. Εφαρμόζεται από 1ης Ιουλίου του ημερολογιακού έτους μέχρι 30ής Ιουνίου του επομένου έτους. Το μηνιαίο επίδομα περιορίζεται στο ήμισυ των πραγματικών εξόδων ασφαλίσεως ασθενείας. Οσάκις οι συνταξιούχοι λαμβάνουν πλείονες συντάξεις, οι φορείς συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως καταβάλλουν περιορισμένο επίδομα κατ' αναλογία του ποσού των συντάξεων. Το εν λόγω επίδομα μπορεί επίσης να καταβάλλεται υπό τη μορφή ενιαίου ποσού που προστίθεται σε κάποια από τις συντάξεις.»

14 Το άρθρο 111, παράγραφος 2, του SGB VI ορίζει, όσον αφορά τους συνταξιούχους που έχουν συνήθη διαμονή στην αλλοδαπή:

«Οι συνταξιούχοι δεν λαμβάνουν επίδομα προοριζόμενο να συμβάλει στην κάλυψη των δαπανών ασφαλίσεως ασθενείας και αδυναμίας αυτοεξυπηρετήσεως.»

## Η διαφορά της κύριας δίκης

15 Ο V. Movrin, που συμπλήρωσε περιόδους ασφαλίσεως γήρατος στη Γερμανία, έλαβε από 1ης Μαρτίου 1991 γερμανική σύνταξη αναπηρίας καθαρού μηνιαίου ποσού 1 070,13 γερμανικών μάρκων (DEM). Με απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 1993 του χορηγήθηκε επιπλέον επίδομα για τη συμβολή στην πληρωμή των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας ίσο προς το 6,4 % της εν λόγω συντάξεως.

16 Όταν ο ολλανδικός ασφαλιστικός φορέας που εδρεύει στο Heerlen (Κάτω Χώρες) επισήμανε στον γερμανικό φορέα ότι ο V. Movrin ήταν ασφαλισμένος στο υποχρεωτικό εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας στις Κάτω Χώρες, επιστράφηκαν στον V. Movrin οι κρατήσεις που είχαν γίνει υπέρ του Krankenversicherung der Rentner (ασφαλίσεως ασθενείας συνταξιούχων, στο εξής: KVdR), με απόφαση του LVA της 18ης Ιουνίου 1993 και με την αιτιολογία ότι απαλλάσσεται εφόσον υπάγεται, στις Κάτω Χώρες, σε σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας που υπερισχύει έναντι του γερμανικού συστήματος.

17 Με απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 1995, ο LVA χορήγησε στον V. Movrin, από 1ης Σεπτεμβρίου 1995, κοινή σύνταξη γήρατος μηνιαίου ποσού 1 335,36 DEM αντί της συντάξεως αναπηρίας που ελάμβανε μέχρι τότε, δεδομένου ότι συμπλήρωσε το 65ο έτος της ηλικίας του.

18 Ο V. Movrin λαμβάνει επιπλέον, από 1ης Αυγούστου 1995, σύνταξη γήρατος από τον ολλανδικό συνταξιοδοτικό φορέα. Ο φορέας αυτός παρακρατεί, κατά την καταβολή της συντάξεώς του, τις εισφορές ασφαλίσεως ασθενείας που υπολογίζονται βάσει του αθροίσματος των ποσών της ολλανδικής και της γερμανικής συντάξεως γήρατος. Εξάλλου, ο V. Movrin λαμβάνει από τον ολλανδικό φορέα συμπληρωματικό ποσό για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας. Για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού αυτού ποσού δεν λαμβάνεται υπόψη η γερμανική σύνταξη του ενδιαφερομένου.

19 Με επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 1996, ο V. Movrin ζήτησε κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 106 του SGB VI και 249a του SGB V, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 του κανονισμού 1408/71, να του καταβληθεί επίδομα για την κάλυψη του μέρους των εισφορών του στο σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας στις Κάτω Χώρες που οφείλει λόγω της γερμανικής του συντάξεως. Ως δικαιούχος γερμανικής συντάξεως υποστήριξε ότι δικαιούται το ζητούμενο επίδομα και ότι η άρνηση της χορηγήσεώς του συνιστά παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, καθώς και του άρθρου 51 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 42 ΕΚ).

20 Ο V. Movrin υπογράμμισε ότι σε κάθε συνταξιούχο ο οποίος είναι υποχρεωτικά ασφαλισμένος, στη Γερμανία, στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας καταβάλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 249 a του SGB V, το ήμισυ των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας, οι οποίες υπολογίζονται βάσει της συντάξεως που λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος στο πλαίσιο της εκ του νόμου ασφαλίσεως και δη ανεξάρτητα του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί. Επιπλέον, κάθε συνταξιούχος που είναι προαιρετικά ασφαλισμένος στη Γερμανία στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας ή που έχει συνάψει σε κάποιο κράτος μέλος σύμβαση ασφαλίσεως ασθενείας λαμβάνει, σύμφωνα με το άρθρο 106 του SGB VI, επίδομα ασφαλίσεως που αντιπροσωπεύει το ήμισυ των εισφορών για την εν λόγω ασφάλιση ασθενείας, ακόμη και αν κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος. Το επίδομα αυτό δεν λαμβάνουν μόνο οι συνταξιούχοι που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος όπου και υπάγονται υποχρεωτικά στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας.

21 Κατά τον V. Movrin, η κατάσταση αυτή συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως που διατυπώνει το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71. Ο V. Movrin επισήμανε επίσης ότι, κατά το άρθρο 10 του κανονισμού 1408/71, οι χρηματικές παροχές γήρατος που καταβάλλονται βάσει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους δεν επιτρέπεται να μην καταβάλλονται με το πρόσχημα ότι ο δικαιούχος κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος. Εξάλλου, είναι ανεπίτρεπτο να λαμβάνουν το επίδομα του άρθρου 249 a του SGB V οι δικαιούχοι γερμανικής συντάξεως που υπάγονται στο υποχρεωτικό σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας στη Γερμανία και να μην λαμβάνουν την παροχή αυτή οι δικαιούχοι τέτοιας συντάξεως που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος και, για τον λόγο αυτόν, υπάγονται στο υποχρεωτικό σύστημα ασφαλίσεως στο τελευταίο αυτό κράτος. Ο V. Movrin επισήμανε ότι είναι υποχρεωμένος να ασφαλιστεί στο εκ του νόμου σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας στις Κάτω Χώρες και δεν έχει τη δυνατότητα να συνάψει ασφάλιση ασθενείας που να του δίνει δικαίωμα για το εν λόγω επίδομα στη Γερμανία. Οι γερμανικοί νόμοι που δεν επιτρέπουν τη χορήγηση του επιδόματος που ζητεί ο V. Movrin συνιστούν επίσης

συγκεκαλυμμένη διάκριση κατά την έννοια του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 12, πρώτο εδάφιο, ΕΚ), καθόσον οδηγούν σε κατάσταση δυσμενή, στις πιο πολλές περιπτώσεις, για τους αλλοδαπούς. Οι νόμοι αυτοί συνιστούν επιπλέον παραβίαση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων κατά την έννοια του άρθρου 48 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 39 ΕΚ).

22 Με απόφαση της 9ης Ιανουαρίου 1997, ο LVA απέρριψε την αίτηση χορηγήσεως του επιδόματος ασφαλίσεως ασθενείας που προβλέπει το άρθρο 106 του SGB VI. Κατά την απόφαση αυτή, ο V. Movrin, δεδομένου ότι λαμβάνει συγχρόνως γερμανική και ολλανδική σύνταξη, υπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού 1408/71, στο υποχρεωτικό σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας βάσει της ολλανδικής νομοθεσίας. Με άλλα λόγια το KVdR δεν έχει εφαρμογή και για τον λόγο αυτό δεν μπορεί να χορηγηθεί το επίδομα του άρθρου 106 του SGB VI. Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω διότι ο V. Movrin δεν δικαιούται χρηματικές παροχές ασθενείας βάσει του γερμανικού εκ του νόμου συστήματος συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως. Εξάλλου, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 δεν στηρίζει τον ισχυρισμό του ενδιαφερομένου. Ειδικότερα, ο Γερμανός υπήκοος που δεν υπάγεται στην υποχρεωτική ασφάλιση ασθενείας των συνταξιούχων δεν δικαιούται το επίδομα μερικής καλύψεως των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας.

23 Ο V. Movrin υπέβαλε ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής υποστηρίζοντας επιπροσθέτως ότι το άρθρο 27 του κανονισμού 1408/71 ουδόλως αποκλείει το δικαίωμά του. Ειδικότερα, κατά την άποψή του, το άρθρο αυτό διέπει μόνο τις περιπτώσεις εισπράξεως παροχών ασφαλίσεως ασθενείας. Εν προκειμένω όμως, πρόκειται για επίδομα το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο κ', του κανονισμού 1408/71, συνιστά σύνταξη και δη στοιχείο της γερμανικής συντάξεως γήρατος. Αυτό προκύπτει επίσης και από το άρθρο 23, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο e, του SGB I, δυνάμει του οποίου τα επιδόματα που προορίζονται για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας συνιστούν παροχές του εκ του νόμου συνταξιοδοτικού συστήματος ασφαλίσεως. Ο V. Movrin συνάγει εξ αυτού ότι μπορεί να αξιώσει την εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71.

24 Με απόφαση της 26ης Ιουνίου 1997, η επιτροπή ενστάσεων του LVA απέρριψε την ένσταση του V. Movrin με την ίδια αιτιολογία που είχε παραθέσει η απόφαση του LVA της 9ης Ιανουαρίου 1997. Πρόσθεσε επιπλέον ότι το άρθρο 249 a του SGB V απλώς καθορίζει ποιος επιβαρύνεται με τις εισφορές ασφαλίσεως ασθενείας στο πλαίσιο συντάξεως, βάσει του άρθρου 228 του SGB V, που εξαρτάται από την καταβολή τέτοιων εισφορών. Στην περίπτωση όμως του δικαιούχου πλειόνων συντάξεων, όπως είναι ο V. Movrin, δεν τίθεται ζήτημα, σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού 1408/71, υπαγωγής στη γερμανική υποχρεωτική ασφάλιση, στο πλαίσιο του KVdR. Στην περίπτωση του V. Movrin, η υποχρέωση ασφαλίσεως ασθενείας διέπεται αποκλειστικά από την ολλανδική νομοθεσία.

25 Την 1η Αυγούστου 1997, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως της επιτροπής ενστάσεων του LVA ενώπιον του Sozialgericht Münster, προβάλλοντας τα ίδια επιχειρήματα. Ο προσφεύγων υποστήριξε ότι την ανάλυσή του συμμερίζεται και η Επιτροπή, η οποία στην από 13 Νοεμβρίου 1991 δήλωσή της, στο πλαίσιο της διαδικασίας SG(91)D/21325-A/91/0807 κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας επέκρινε το γεγονός ότι ο Bundesversicherungsanstalt für Angestellte δεν χορηγεί επίδομα για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας στους συνταξιούχους που είχαν συνάψει σύμβαση ασφαλίσεως ασθενείας με φορέα που εδρεύει στην αλλοδαπή. Κατά τη δήλωση αυτή, το εν λόγω επίδομα συνιστά σύνταξη κατά την έννοια των άρθρων 1, στοιχείο κ', και 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71.

26 Με απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 1997, το Sozialgericht Münster απέρριψε την προσφυγή του V. Movrin.

27 Ο V. Movrin άσκησε έφεση στις 25 Νοεμβρίου 1997 ενώπιον του Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen. Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού επανέλαβε ότι, αντίθετα με την άποψη του LVA, το ζητούμενο επίδομα δεν συνιστά παροχή ασφαλίσεως

ασθενείας κατά την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού 1408/71, αλλά σύνταξη κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κ', του ίδιου κανονισμού και για τον λόγο αυτό έχει εφαρμογή το άρθρο 10 του εν λόγω κανονισμού. Ο V. Movrin υποστήριξε ότι η ίδια ανάλυση εκ μέρους της Επιτροπής οδήγησε τον Γερμανό νομοθέτη να τροποποιήσει το ισχύον δίκαιο ώστε να λαμβάνουν επίδομα για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας και οι δικαιούχοι γερμανικής συντάξεως που έχουν ασφαλιστεί με ασφαλιστική εταιρία εδρεύουσα στην αλλοδαπή. Κατά τον V. Movrin, το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τους δικαιούχους γερμανικής συντάξεως οι οποίοι — όπως ο ίδιος — κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος όπου και καλύπτονται από ασφάλιση ασθενείας. Κατά την έννοια αυτή, το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση της 26ης Μαΐου 1976, 103/75, Aulich (Συλλογή τόμος 1976, σ. 289), ότι ο δικαιούχος γερμανικής συντάξεως που κατοικεί στις Κάτω Χώρες δικαιούται επιδόματος για τη μερική κάλυψη των εισφορών του στο σύστημα προαιρετικής ασφαλίσεως που συνήψε κατά το ολλανδικό δίκαιο.

28 Ο V. Movrin υποστήριξε ότι πρέπει ενδεχομένως να υποβληθεί προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο ως προς το ζήτημα αν το επίδομα που προορίζεται για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας συνιστά σύνταξη κατά την έννοια του άρθρου 10 του κανονισμού 1408/71.

29 Ο LVA παρατήρησε ότι, με μια απόφαση της 27ης Απριλίου 1977, το Bundessozialgericht έκρινε ότι ένα γερμανικό επίδομα που προορίζεται για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας αποκλείεται στην περίπτωση εφαρμογής ενός υποχρεωτικού αλλοδαπού νομίμου συστήματος ασφαλίσεως ασθενείας. Κατά τον LVA, η προαναφερθείσα απόφαση Aulich δεν ενδιαφέρει την υπό κρίση υπόθεση διότι ο V. Movrin δεν έχει ασφαλιστεί προαιρετικά αλλά υποχρεωτικά στο ολλανδικό σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας. Υπογραμμίζει ότι το άρθρο 106, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, του SGB VI αποκλείει την καταβολή επιδόματος ασφαλίσεως ασθενείας για τις περιόδους κατά τις οποίες ο δικαιούχος της συντάξεως υπάγεται συγχρόνως σε υποχρεωτική εκ του νόμου ασφάλιση στο πλαίσιο της ασφαλίσεως ασθενείας.

30 Με απόφαση της 27ης Ιουλίου 1998, το Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση και ανέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Sozialgericht Münster, το οποίο ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιβαίνει προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η άρνηση του καθού να καταβάλει στον προσφεύγοντα, ο οποίος λαμβάνει από τον καθού κανονική σύνταξη γήρατος, προσαύξηση της συντάξεως για την κάλυψη των δαπανών στις οποίες υποβάλλεται ο προσφεύγων για την ασφάλισή του στο ολλανδικό σύστημα ασφαλίσεως ασθένειας;»

**Επί του προδικαστικού ερωτήματος**

31 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν τα άρθρα 1, στοιχείο κ', και 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 έχουν την έννοια ότι το επίδομα που προβλέπεται από τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους και προορίζεται για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας όπως το επίδικο εν προκειμένω συνιστά παροχή γήρατος εις χρήμα, κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων, την οποία μπορεί να αξιώσει ο δικαιούχος συντάξεως γήρατος, οφειλομένης βάσει της εν λόγω νομοθεσίας, έστω και αν κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος το οποίο υπάγεται σε υποχρεωτική ασφάλιση ασθενείας.

32 Πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, οι εις χρήμα παροχές γήρατος που αποκτώνται δυνάμει της νομοθεσίας ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών δεν δύνανται να υποστούν καμία μείωση, τροποποίηση, αναστολή, κατάργηση ούτε κατάσχεση επειδή ο δικαιούχος κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους άλλο από εκείνο που ευρίσκεται ο φορέας οφειλέτης.

33 Η διάταξη αυτή σημαίνει ότι ούτε η κτήση ούτε η διατήρηση του δικαιώματος προς παροχές, συντάξεις και επιδόματα που αναφέρει η διάταξη αυτή εμποδίζονται από το γεγονός και μόνο ότι ο ενδιαφερόμενος δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους μέλους όπου ευρίσκεται ο οφειλέτης φορέας (απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 379/85 έως 381/85 και 93/86, Giletti κ.λπ., Συλλογή 1987, σ. 955, σκέψη 17).

34 Εξάλλου, κατά το άρθρο 1, στοιχείο κ', του κανονισμού 1408/71, για την εφαρμογή του κανονισμού αυτού, οι όροι «παροχή» και «σύνταξη», σημαίνουν «κάθε παροχή και σύνταξη, περιλαμβανομένων και όλων των τμημάτων τους που βαρύνουν το δημόσιο ταμείο, οι προσαυξήσεις αναπροσαρμογής ή τα συμπληρωματικά επιδόματα υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του τίτλου III, επίσης οι εφάπαξ παροχές οι οποίες δύνανται να υποκαταστήσουν τις συντάξεις καθώς και οι καταβολές που πραγματοποιούνται λόγω επιστροφής εισφορών».

35 Ο LVA λαμβάνει ως αφετηρία το ότι η επίδικη στην κύρια δίκη παροχή αποτελεί παροχή ασθενείας. Στο μέτρο όμως που, σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού 1408/71, η νομοθεσία του κράτους μέλους κατοικίας, εν προκειμένω του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, έχει εφαρμογή στις παροχές ασθενείας, ο προσφεύγων της κύριας δίκης δεν μπορεί να επικαλεστεί το γερμανικό σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας των συνταξιούχων. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει παροχή κτηθείσα στο πλαίσιο του εκ του νόμου γερμανικού συνταξιοδοτικού συστήματος, δεν μπορεί να προβληθεί λυσιτελώς ούτε το άρθρο 10 του κανονισμού 1408/71.

36 Κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, το επίδικο στην κύρια δίκη επίδομα δεν πρέπει να θεωρηθεί ως «παροχή» κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κ', του κανονισμού 1408/71, όταν, όπως εν προκειμένω, ο ενδιαφερόμενος υπάγεται σε υποχρεωτικό σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, το γερμανικό επίδομα δεν καταβάλλεται στον δικαιούχο της συντάξεως που κατοικεί στη Γερμανία αλλά απευθείας στο σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 10 του κανονισμού 1408/71.

37 Για να δοθεί απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να εξεταστεί αν το επίδικο επίδομα συνιστά «εις χρήμα παροχή γήρατος» κατά την έννοια του άρθρου 10 του κανονισμού 1408/71.

38 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η απάντηση στο ερώτημα αν ορισμένη παροχή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 εξαρτάται κυρίως από τα συστατικά στοιχεία της, ιδίως δε από τους σκοπούς που επιδιώκει και τις προϋποθέσεις χορηγήσεώς της (βλ. μεταξύ άλλων απόφαση της 3ης Ιουνίου 1992, C-45/90, Paletta, Συλλογή 1992, σ. I-3423, σκέψη 16).

39 Ακριβώς όμως, όπως ορθώς επισήμαναν ο V. Movrin και η Επιτροπή, η αναγκαία σχέση μεταξύ του επιδίκου στην κύρια δίκη επιδόματος και της συντάξεως γήρατος καθώς και ο αντίστοιχος σκοπός προκύπτουν απευθείας από τη γερμανική νομοθεσία.

40 Συναφώς πρέπει να σημειωθεί ιδίως ότι η παροχή του επιδίκου επιδόματος προϋποθέτει την ύπαρξη δικαιώματος συντάξεως, ότι το επίδομα αυτό χορηγείται από τους φορείς της συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως, ότι το ποσό του υπολογίζεται αναλόγως του επιπέδου των εισφορών που καταβάλλονται στο πλαίσιο της ασφαλίσεως ασθενείας, το ύψος των οποίων καθορίζεται βάσει της εισπραττομένης συντάξεως, και ότι σκοπεί να συμπληρώσει τις παροχές γήρατος ώστε να συμβάλει στην πληρωμή των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας, προκειμένου να ελαφρύνει την επιβάρυνση που αντιπροσωπεύουν αυτές για τον συνταξιούχο.

41 Ο LVA υποστηρίζει ότι το επίδικο επίδομα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως παροχή ασθενείας κατά την έννοια του κανονισμού 1408/71. Όπως ορθά παρατήρησαν ο V. Movrin και η Επιτροπή, το επίδομα αυτό δεν χορηγείται σε περίπτωση ασθενείας, δηλαδή μετά την επέλευση του ασφαλιζομένου κινδύνου, αλλά η καταβολή του επηρεάζει την ίδια την ύπαρξη μιας τέτοιας παροχής. Ένα επίδομα όμως που συμβάλλει στην κάλυψη των εισφορών στο σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας δεν μπορεί να αποτελεί παροχή αυτής της ασφαλίσεως (βλ. απόφαση Aulich, όπ.π., σκέψη 7).

42 Επιπλέον, η άποψη που υποστηρίζει η Γερμανική Κυβέρνηση, ότι δηλαδή τα ποσά που καταβάλλει η συνταξιοδοτική ασφάλιση στην ασφάλιση ασθενείας δεν αποτελούν «παροχή» κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κ', του κανονισμού 1408/71, καθόσον, σε περίπτωση υποχρεωτικής ασφάλισης ασθενείας, η συνταξιοδοτική ασφάλιση καταβάλλει το τμήμα της εισφοράς που τη βαρύνει όχι στον συνταξιούχο αλλά απευθείας στον φορέα ασφαλίσεως ασθενείας (άρθρο 255 του SGB V), είναι και αυτή απορριπτέα.

43 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 1, στοιχείο κ', του κανονισμού 1408/71 αναφέρεται στα συμπληρώματα συντάξεων και μνημονεύει ρητά τις περιπτώσεις «καταβολών που πραγματοποιούνται λόγω επιστροφής εισφορών». Όπως ορθά υπογράμμισε η Επιτροπή, το γεγονός ότι οι πληρωμές αυτές γίνονται απευθείας προς τον φορέα ασφαλίσεως ασθενείας και όχι προς τον συνταξιούχο που είναι υποχρεωτικά ασφαλισμένος στο οικείο σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας δεν επηρεάζει καθόλου την καθοριστική διαπίστωση ότι οι πληρωμές αυτές γίνονται υπέρ του συνταξιούχου και έχουν ως αποτέλεσμα την προσαύξηση της συντάξεώς του με σκοπό να αντισταθμιστεί η επιβάρυνση που συνιστά γι' αυτόν η καταβολή των εισφορών. Εξάλλου, όπως ορθά παρατήρησε ο V. Movrin, η αποδοχή της απόψεως της Γερμανικής Κυβέρνησης θα σήμαινε ματαίωση της εφαρμογής της αρχής περί δυνατότητας εξαγωγής των παροχών που διατυπώνει το άρθρο 10 του κανονισμού 1408/71 για τον λόγο και μόνο ότι οι παροχές δεν καταβάλλονται στον δικαιούχο τους αλλά απευθείας στο σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας, στο πλαίσιο του οποίου οφείλονται οι εισφορές των οποίων την καταβολή εξυπηρετούν.

44 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ένα επίδομα όπως το επίδικο στην κύρια δίκη, καθόσον έχει ως πρακτική συνέπεια την αύξηση του ύψους της συντάξεως (βλ. ιδίως απόφαση Giletti κ.λπ., όπ.π., σκέψη 14), αποτελεί εις χρήμα παροχή γήρατος κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 που κατοχυρώνει τη δυνατότητα εξαγωγής του δεδομένου ότι δεν συντρέχει ειδική περίπτωση κατά την έννοια του παραρτήματος VI του ίδιου κανονισμού, ικανή να αποκλείσει την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

45 Κατά συνέπεια, το άτομο που βρίσκεται στη θέση του V. Movrin δεν μπορεί να στερηθεί το δικαίωμα για το επίδικο συμπλήρωμα συντάξεως με μόνη αιτιο-

λογία ότι δεν κατοικεί πλέον στο έδαφος του κράτους μέλους που οφείλει την εν λόγω παροχή.

46 Η Γερμανική Κυβέρνηση αντιτείνει ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών κακώς λαμβάνει υπόψη το ποσό της συντάξεως που οφείλεται δυνάμει της νομοθεσίας άλλων κρατών μελών εν όψει χρηματοδοτήσεως της ολλανδικής ασφαλίσεως ασθενείας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον νόμο Ziekenfondswet (ολλανδικό νόμο περί ταμείων ασφαλίσεως ασθενείας), κατά τη διάρκεια του έτους υποβολής της αιτήσεώς του, δηλαδή το 1996, ο προσφεύγων της κύριας δίκης όφειλε να καταβάλει στο ολλανδικό ταμείο ασφαλίσεως ασθενείας — εκτός της βασικής εισφοράς του 7,4 % της ολλανδικής συντάξεως — ένα πρόσθετο ποσό ίσο με το 5,4 % όλων των άλλων εισοδημάτων περιλαμβανομένης και της γερμανικής εκ του νόμου συντάξεως.

47 Η Γερμανική Κυβέρνηση φρονεί ότι ο συνυπολογισμός των συμβάσεων που οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας άλλων κρατών μελών εν όψει χρηματοδοτήσεως της ασφαλίσεως ασθενείας δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις του άρθρου 33 του κανονισμού 1408/71. Ένα παράνομο μέτρο τέτοιας φύσεως όμως δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως νόμιμο έρεισμα προκειμένου να υποχρεωθεί ο γερμανικός φορέας που χορηγεί τη βάσει εισφορών καταβαλλομένη σύνταξη να καταβάλλει αντιστάθμισμα υπό τη μορφή επιδόματος προς μερική κάλυψη των εισφορών.

48 Συναφώς, αρκεί να σημειωθεί ότι, όπως ορθά επισήμανε η Επιτροπή, ακόμα και αν υποτεθεί ότι η ολλανδική νομοθεσία ενέχει παράβαση του άρθρου 33 του κανονισμού 1408/71, το γεγονός αυτό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θέσει εν αμφιβόλω την αρχή της δυνατότητας εξαγωγής των εις χρήμα παροχών γήρατος που οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 10 του εν λόγω κανονισμού.

49 Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει περαιτέρω ότι το επίδικο στην κύρια δίκη επίδομα αποκλείεται πάντως σε περιπτώσεις όπως η περίπτωση του V. Movrin, στην οποία το ποσό των εισφορών που αυτός καλείται να καταβάλει επί της γερμανικής συντάξεώς του στην ολλανδική ασφάλιση ασθενείας (5,4 %) είναι χαμηλότερο

αυτού που θα όφειλε να καταβάλει επί της γερμανικής συντάξεώς του (περίπου 7 %) αν κατοικούσε στη Γερμανία και είχε ασφαλιστεί υποχρεωτικά στο KVdR. Η χορήγηση του επιδόματος αυτού θα ευνούσε τον ενδιαφερόμενο αδικαιολόγητα σε σύγκριση με τον συνταξιούχο που υπάγεται στο KVdR, πράγμα ανεπίτρεπτο.

50 Ο V. Movrin αντιτείνει ότι η Γερμανική Κυβέρνηση δεν λαμβάνει υπόψη τις εισφορές ύψους 7,35 % που υπολογίζονται και αυτές επί της ολλανδικής και της γερμανικής συντάξεως και τις οποίες οφείλει να καταβάλει βάσει του γενικού ολλανδικού νόμου περί εξαιρετικών εξόδων περιθάλψεως. Σε τελευταία ανάλυση καταβάλλει στο πλαίσιο της ασφαλίσεως ασθενείας, στις Κάτω Χώρες, πολύ περισσότερο από το γερμανικό ποσοστό του 7 %.

51 Ακόμα και αν υποτεθεί ότι, όπως υποστηρίζει η Γερμανική Κυβέρνηση, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να βρεθεί σε ευνοϊκή κατάσταση, σε σύγκριση με τον συνταξιούχο που δεν έπαυσε να κατοικεί στη Γερμανία, η συνέπεια αυτή δεν προκύπτει από την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου αλλά από το ήδη ισχύον σύστημα το οποίο, ελλείψει ενός κοινού καθεστώτος κοινωνικής ασφαλίσεως, στηρίζεται στον απλό συντονισμό μη εναρμονισμένων εθνικών νομοθεσιών (βλ. ιδίως αποφάσεις της απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 1971, 27/71, Keller, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 973, σκέψη 13 και της 13ης Οκτωβρίου 1977, 22/77, Mura, Συλλογή τόμος 1977, σ. 499, σκέψη 10).

52 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο προδικαστικό ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι τα άρθρα 1, στοιχείο κ', και 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 έχουν την έννοια ότι το επίδομα που προβλέπεται από τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους και προορίζεται για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας, όπως το επίδικο στην κύρια δίκη, αποτελεί εις χρήμα παροχή γήρατος κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, την οποία μπορεί να αξιώσει ο δικαιούχος συντάξεως γήρατος οφειλομένης βάσει της εν λόγω νομοθεσίας, ακόμη και αν κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, στο οποίο υπάγεται σε υποχρεωτική ασφάλιση ασθενείας.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

53 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 26ης Ιανουαρίου 1999 το Sozialgericht Münster, αποφαίνεται:

**Τα άρθρα 1, στοιχείο κ', και 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών**

**τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, έχουν την έννοια ότι το επίδομα που προβλέπεται από τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους και προορίζεται για τη μερική κάλυψη των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας, όπως το επίδικο στην κύρια δίκη, αποτελεί εις χρήμα παροχή γήρατος κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, την οποία μπορεί να αξιώσει ο δικαιούχος συντάξεως γήρατος οφειλομένης βάσει της εν λόγω νομοθεσίας, ακόμη και αν κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, στο οποίο υπάγεται σε υποχρεωτική ασφάλιση ασθενείας.**

Moitinho de Almeida Schintgen Gulmann

Puissochet Skouris

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Ιουλίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida